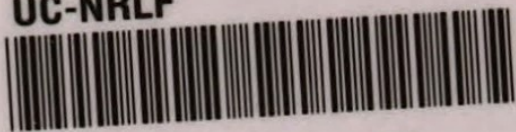

UC-NRLF

B 4 305 956

D S
485
M349
M33
1978
DOCS

MAHARASHTRA STATE ARCHIVES

Government of Maharashtra

ILLUSTRATIVE MODI
DOCUMENTS

Provided by
The Library of Congress
Special Foreign Currency Program.

*I-E
79-900953

of Archives.

nents / editor, B. G. Kunte, Director
of Maharashtra, associates, V. T.
Bombay : Dept. of Archives, Govt.

specimen historical documents in
Marathi script with their Devnagari
(translations)

P *I-E-31118

*I-E
79-900953

Maharashtra, India. Dept. of Archives.

Illustrative Modi documents / editor, B. G. Kunte, Director
of Archives, Government of Maharashtra, associates, V. T.
Gondil, H. N. Bakshi. — Bombay : Dept. of Archives, Govt.
of Maharashtra, 1978.

ii, 79, 5 p. ; 25 cm.

English or Marathi.

Rs5.50

(Reproduction of some specimen historical documents in
the Modi character of Marathi script with their Devnagari
versions and English translations)

P *I-E-31118

300c78 Doc CB ACT

MAHARASHTRA STATE ARCHIVES

Government of Maharashtra

**ILLUSTRATIVE
MODI DOCUMENTS**

Editor

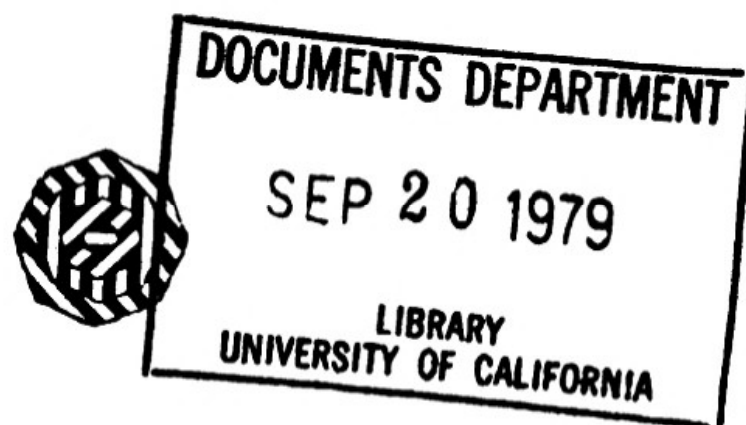
**Capt. Dr. B. G. KUNTE, M.A., Ph.D. (Economics)
Ph.D. (History)**

**Director of Archives,
Government of Maharashtra**

Associates

Shri V. T. GONDIL, Archivist, Bombay Archives

Shri H. N. BAKSHI, Research Asst., Pune Archives

**BOMBAY
GOVERNMENT CENTRAL PRESS
1978**

XC9
16497
DOCS

62790092
DOCS

Price: Rs. 5.50

1st May 1978

Published by
The Department of Archives
Government of Maharashtra
Bombay-400 032

DS 485

M349 M33

1978

DOCS

PREFACE

LIKE philately the hobby of collecting manuscripts containing the handwritings of important historical personalities has become an obsession with many a connoisseur of hierography. Such documents are not necessarily collected as a living memento of the dead but also for their contents, the thoughts they provoke, the personality of the dead that they project as also for the picture they present about the conditions which prevailed at the time they were written. However the vastness of the historical documents prevents any private efforts at collection with the result that collection of documents and their preservation and publication becomes an important function of the Government. There is of course no limit to the effort the Governmental agency could put at this work or the volume of the material it could collect. However the different stages of historical periods present a contrast in regard to the quality and quantity of the documents collected. With the passage of time, availability of equipment, widening of horizons with the ease of transport and communication, we find and come across abundance and profuseness in the creation of documents and records so conspicuous by its absence in the earlier period of history. The comprehensive character of the documents of the later 18th and 19th centuries is not witnessed for the earlier period. Not only that but the creation of documents is also found to be different for different periods of time as also for different dynastic personages. Whereas there is abundance of documents pertaining to the Moghals, the same cannot be said of the Marathas of the Chhatrapati period, though the Peshwa period is remarkable for the voluminous creation of records in the form of documents comprising letters, *sanadapatre*, treaties, *inams*, *kaifiyats*, etc. It is well worth preserving these documents not only because they have come from the pen of personages whom history has made great or small, notorious or famous but also because they differ in style, contents, presentation, form, type, consequence, expression, composition, bearing, system, precision, structure, mould and impression. Their value does not denigrate with the passage of time and more often than not, they serve as an object lesson to those more sophisticated, rational and intelligent.

This has been the object in publishing the Modi documents covering a period of well over 200 years, the earliest being that of the year 1608. These documents cover a wide range of personalities wellknown to the students of Maratha history. The documents have been specifically selected for their contents and though many of them do not bear the date or the year in which the documents were written. We get an indication of the same from the contents or from the author of the document.

The documents in this publication number seventeen and are fairly representative of the later period of Maratha history. For the convenience of the reader a brief summary of the contents of the document is given in a short note. I am extremely thankful to Shri H. N. Bakshi and Shri V. T. Gondil, for the selection of these documents and their annotation. I am also extremely thankful to Shri S. A. Sapre, Director, Government Printing and Stationery and Shri R. B. Alva, Manager, Government Central Press, Bombay and other staff of the Press for bringing out this publication.

Captain Dr. B. G. KUNTE

Bombay,
1st May, 1978.

C O N T E N T S

	PAGE
1. Preface	i
2. List of the Persons and their illustrative Modi documents—	
Malik Amber	3
Malharji Holkar	5
Radhabai	9
Chimaji Appa	11
Udaji Chavan	17
Naro Shankar	19
Raghuji Bhosle	27
Sambhaji Raje	37
Tulaji Angre	39
Vishvasrao Ballal	43
Sadashivrao Bhau	47
Vithal Shivdeo Vinchurkar	55
Naro Ram Mantri	63
Sabaji Bhosle	67
Samsher Bahadar	73
Raghunath Bajirao	75
Bajirao Raghunath	77
3. About Maharashtra Archives	(1)
4. List of Publications of the Department of Archives, Maharashtra State.	(3)

No. 1]

[13-3-1608

MALIK AMBER

The Clerks and Deshmukhs of Nyamatabad Prant are directed to continue the Inam granted to Datta Bhat bin Padmakar Bhat of Chandwad.

क्र. १]

[१३-३-१६०८

अजरख्तखाने खुदायेबंद मलिक - - मलिक अब्दुली दयाम
 दौलतूह बजानेब कारकुनांनी हाल व इस्तकबाल
 व देसमुखानी पा न्यामताबाद व होली (?) माहाल ज्या
 - - बिदाबंद सुा तीसा अलफ दतंभट बिन प
 दमाकर भट मोा कसबे चांदवड हुजूर मालुम केले जे आप
 णास बदल खैर व दहक पा मजकूर जकाती पथकडेवसे
 चांदवड इनाम - -
 नख्त रुके रुये ६ तेल वजन यंकदर १
 हा हुजती मिया राजे व साा पेरोजखान व मुकासई कार
 कीर्द व दरकारकीर्द तसरुफाती चालत आहे साहेबाचे
 - ई हात होये माफक झाले बाा ये मारुफाती खातिरेसी आणून
 दतंभट बिन पदमाकरभट याही सदरहू बाबे बाा हुजती
 - - राजे व साा पेरोजखान - - - मुकासाई
 कारकीर्दी व दर
 कारकीर्दी तसरुपाती चलिले असेल तेणे प्रमाणे चालवीजे दरबार
 खुर्द खताचा हुजूर न किजे तुम्ही तालिक घेऊन असली (फाटले).

[illegible]

No. 2]

[1721 ?

MALHARJI HOLKAR

Malharrao Holkar gives in this letter a written pledge to the Peshwa to serve him loyally and faithfully, if the latter would accept his services. Incidentally he gives his own previous history and mentions that he first served Bande and after his disagreement with him, was negotiating through Bapuji Prabhu to accept service with Mohansing, the Rana of Badwani, but Bapuji Prabhu recommended him to the Peshwa. The letter appears to be of the early days of Bajirao I.

क्र. २]

[१७२१ ?

श्रीशंकर

पंतप्रधान

राजश्री अंबाजीपंत स्वामी
गोसावी यास सेवेसी

अखंडित लक्ष्मी विराजित बा
ब येशवंत राजमुद्रा विराजित राजमान्हे
सेवक आज्ञाधारक मल्हारजी
होलकर दंडवत विनती उपरी. येथील
शंतोस जाणुन श्वकीये शामराजवैभव
लिहितां आज्ञा करणे विशेष. बहुत दिवस
आम्ही बाडियाकडे होतो. हाली याचा आमचा
बिघाड पडला. त्यास्तव आम्ही मोहन सि
ग राणे त्याजकडे राजश्री बापूजी प्रभूचें

मारुफातीने तजवीज करीत होतो. मग
 यानी † सायेबाकडे तजवीज करून
 कागद पाठविले आहे, तरी आम्ही मना
 पासून मनसिबियाचे वाटेने ते तजवीज
 केली आहे. तुमच्या चिंतास उत्तम दिसो
 न येईल तरी उभयेता येकत्र होऊन
 उतरे कागदाची मनापासून पाठवणे.
 कितेक वर्तमान तपसीलवार रो बापूजी
 प्रभू यानी लिहिली आहेत. कुली मनास आणू
 न उतरे पाठवतो. उतरे आलियावरी
 राजश्री तुमचे सेवेसी येतील. आपण
 इमान कुली मनापासून राजश्रीसी केला
 आहे. जेथे यानी आम्हास ठेवावे तेथे
 बिलाकुसूर राहावे. जो धनी चाकर ठेवील
 त्यानी इजितीन ठेवावे. चाकरीस उ
 जूर नाही. बहुत काये लिहिणे ? कृ
 पा लोब असो दीजे हे विनती.

† The space is left here for the word Pant Pradhan written at the top :
 this is a mark of respect.

No. 3]

[7-5-1733

RADHABAI

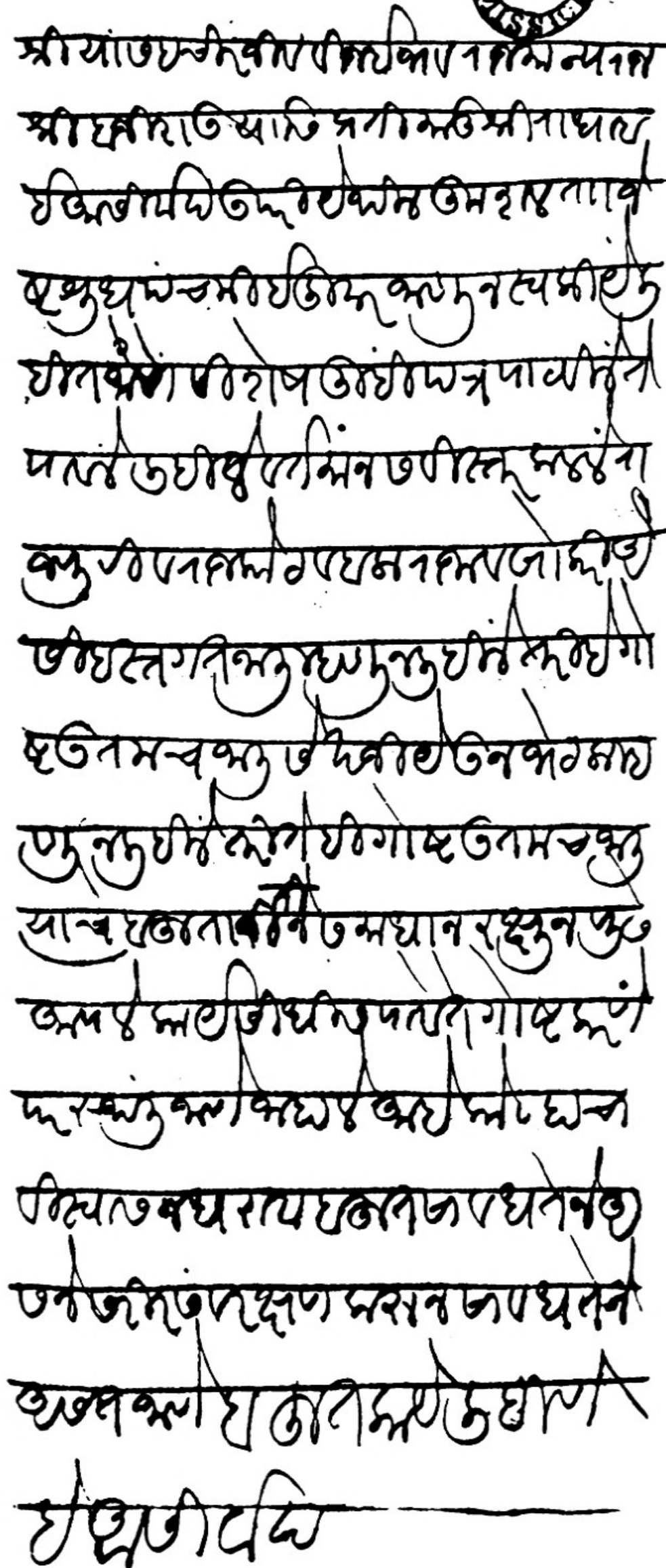
Radhabai congratulates Bajirao I on his capture of Rajpuri and other places.

क्र. ३]

[७-५-१७३३

श्री

श्री यासह चिरंजीव विजीभव राजमान्य राज
 श्री बाजीराउ यांसी प्रति मातुश्री राधावा
 ई आशीर्वाद उपरी. येथील कुशल ता ज्ये
 ष्ट शुद्ध पंचमी इंदुवार जाणून स्वकीये लि
 हीत जाणें विशेष. तुम्ही पत्र पाठविलें ते
 पावलें, लिहिलें वर्तमान सविस्तर कळलें. रा
 जपूरी व राजकोट व बलाराजा व खोकरी ऐ
 शी हस्तगत जाली म्हणून लिहिलें, तरी हे गो
 ष्ट उत्तमच जाली. सेखजी येऊन भेटला म्ह
 णून लिहिलें तरी ते गोष्ट उत्तमच जाली.
 त्याचें बहुत रीतीनें समाधान रक्षून पुढें
 आपलें कार्य सिद्धीस पावें ते गोष्ट करणें.
 परस्थळीं जाणें जाहालें आहे, कोण्हाचा
 विश्वास न धरावा. बहुत सावधतेनें अ
 सणें. शरीर संरक्षण करून सावधतेने
 असत जाणें. बहुत काय लिहिणें
 हे आशीर्वाद.

No. 3]

[7-5-1733

RADHABAI

Radhabai congratulates Bajirao I on his capture of Rajpuri and other places.

क्र. ३]

[७-५-१७३३

श्री

श्री यासह चिरंजीव विजीभव राजमान्य राज
 श्री बाजीराउ यांसी प्रति मातुश्री राधावा
 ई आशीर्वाद उपरी. येथील कुशल ता ज्ये
 ष्ट शुद्ध पंचमी इंदुवार जाणून स्वकीये लि
 हीत जाणें विशेष. तुम्ही पत्र पाठविलें ते
 पावलें, लिहिलें वर्तमान सविस्तर कळलें. रा
 जपूरी व राजकोट व बलाराजा व खोकरी ऐ
 शी हस्तगत जाली म्हणून लिहिलें, तरी हे गो
 ष्ट उत्तमच जाली. सेखजी येऊन भेटला म्ह
 णून लिहिलें तरी ते गोष्ट उत्तमच जाली.
 त्याचें बहुत रीतीनें समाधान रक्षून पुढें
 आपलें कार्य सिद्धीस पावें ते गोष्ट करणें.
 परस्थळीं जाणें जाहालें आहे, कोण्हाचा
 विश्वास न धरावा. बहुत सावधतेनें अ
 सणें. शरीर संरक्षण करून सावधतेने
 असत जाणें. बहुत काय लिहिणें
 हे आशीर्वाद.

Digitized by Google

No. 4]

[1-5-1737 ?

CHIMAJI APPA

Chimaji Appa, all in his hand, writes this letter to Nana asking him to send his mother Radhabai for sea bathing, with the little boys Raghunath, Sadashiv and Janardan.

क्र. ४]

[१-५-१७३७ ?

पो छ १३ मो

श्री

चिरंजीव राजश्री नाना यास चि
मणाजी बलाल आसीर्वाद उपरी.
येथील कुशल ता छ ११ मोहर
म यथास्थित असे विशेष. मा
तुश्रीबाई समुद्रस्नान करणे
आहे म्हणून पावसाला बोलली हो
ती. याकरिता अमवाशे आलीकडे
च्यार दिवस येथे पावणे म्हणजे
अमवाशेस स्नान करून स्वार

होऊन जाणे. आम्ही जस्टी पौर्ण
 मा होताच निघोन येऊ येसे मा
 तुश्रीस पत्र लिहिले आहे. मातु
 श्रीच्या विचारे यावेसे असले तर
 रवानगी करणे. सौभाग्यवती
 मातुश्री कासीबाई वहिनीचा पा
 य बरा जाला असला आणि त्यां
 च्या विचारे समुद्र स्नानास यावे
 से असले तर त्यासहि रवाना कर
 णें. ती आली म्हणजे जनार्दन, रघु
 नाथ, सदाशिव त्रिवर्गहि येतील.

~~દાઉતનામે વાઘી ને લીધો
 મેલો માર ના પા ની ૬૭૭૭
 ઉત્તરિયુ નુ ઇમિયાર અતી
 પ્રિયા ૧૦૨િયુ પા ૭૭૭૭
 પ્રગાનુ ૭ રુપીયા ૭૭૭૭
 રૂ. ૭૭૭૭ ૭૭૭૭ ૭૭૭૭
 ૭૭૭૭ ૭૭૭૭ ૭૭૭૭ ૭૭૭૭
 ૭૭૭૭ ૭૭૭૭ ૭૭૭૭ ૭૭૭૭
 ૭૭૭૭ ૭૭૭૭ ૭૭૭૭ ૭૭૭૭
 ૭૭૭૭ ૭૭૭૭ ૭૭૭૭ ૭૭૭૭~~

जर त्यांच्या पायाचे दुख बरें
 जालें नसलें आणि त्यांच्या विचारें
 तूर्त यावेसें नसलें तर त्यांचें रा
 हणें होईल. त्यांचे राहणें जालें
 तर जनार्दन त्यांजवळ राहील.
 रघुनाथ, सदाशिव यांस मातु
 श्रीसमागमें पाठवणें. मातु
 श्रीच्याहि विचारें तूर्त यावेसें
 नसलें तर कोणासहि पाठवाव
 याचें प्रयोजन नाही. हे आशी
 वीद.

१॥ मा-दा-प-मा-ये-उ-लि-ए-
 २॥ न-उ-उ-उ-उ-मा-उ-प-उ-उ-
 ३॥ पि-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-
 ४॥ उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-
 ५॥ उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-
 ६॥ उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-
 ७॥ उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-
 ८॥ उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-
 ९॥ उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-
 १०॥ उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-उ-

UDAJI CHAVAN

Udaji Chavan assures Chimaji Appa of his loyalty.

क्र. ५]

[१७३८ ?

श्री

राजश्री चिमणाजी पंत आ
पा गोसांवी यांसि

सकल गुणालकरण अखंडित ल
क्ष्मी आलकृत राजमान्य श्रा उदाजी
चवाण हिमतबहादर दंडवत विनंती उ
परी. येथील कुशल जाणून स्वकीय नि
जानंदलेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष.
पत्र पाठविलें ते उत्तम समयी प्रवि
ष्ट होऊन लखनार्थ श्रवण परम संतोष.
आम्हाकडील साहित्याविसी राजश्री जा
नोजीराव निंबालकर यास जे लिहिणें ते लि
हिले आहे म्हणोन लािा तर सर्वप्रकारे आ
म्हास आपण वडील आहां. आम्ही कोठें आ
सिलों तरी आपल्या पदरीचे आहों. इ
तर पदार्थ नाही. याच अन्वयें निरंतर
पत्रद्वारे सांभाल करीत असिले पाहिजे.
विशेष काये लिहिणे ? उपरोधिक प्रसंगहि दिस
तो. कृपा वर्धमान आसो देणें हे विनंती.

॥

जय श्री गणेशाय नमः

~~पागाणीय विमंड~~

ॐ नमस्तुभ्यो नमस्तुभ्यो नमस्तुभ्यो

~~हमिप्रिहमन जसमन्य भाजिहमी~~

~~चक्राष्टमिगद्यधरा दृष्टिरूपमंत्राणि~~

~~परिलक्षितमिति शङ्करानुरचनयित्री~~

~~जनसंघर्षमहामहोदयसिद्धि~~

~~पञ्चमसंस्काराणि~~

~~एद्येत्तमपदिभ्यश्चिन्ता नमः~~

~~व्ययसमिगताद्यि। एतन्निमन्त्र~~

~~मेरी जाना दारुन मरण के दुःख में है~~

~~ਧਰਮ ਦਾ ਸਾਥੀ ਨਿਰਮਲਾ ਪਤਿਨੀ~~

~~Handwritten signature~~

~~ॐ नमो भगवते वासुदेवाय~~

~~राष्ट्रपति भंडी याचपन्नलनिंद~~

~~पत्रद्वारे पत्राचारमार्फत मिळविले~~

~~पमोषद्वेयमिह~~

[Handwritten signature]

No. 6]

[After 1741

NARO SHANKAR

Naro Shankar expresses his regret that ne does not receive the same consideration from Nanasaheb as he used to get from Bajirao and Chimaji Appa. The letter is written soon after the death of Chimaji Appa.

क्र६]

[इ. स. १७४१ नंतर]

श्री

राजश्री सिदोंजी राऊत
गोसावी यांसी

अखंडित लक्ष्मी अलंकृत राजमान्ये
शनो नारो शंकर राम राम विनंती उपरी. ये
थील क्षेम जाणोन स्वकीयें लिहिणे. बहुत दि
वस जाले. अपणांकडोन कृपापत्र येऊन वर्तमान
कलत नाही. तरी दाजी हे गोष्टी श्नेहापासून
दूर आ. सदैव येणारासमागमे पत्र पाठऊ
न परामृष करीत असावें. याउपर आम्हाकडील
वर्तमान तरी आपली आज्ञा घेऊन पुण्याहून स्वार
जालियावरी रा येजमानासमागम असा. श्रीमंत

~~श्री~~

~~नमो श्री गणेशाय नमः~~

~~गोपनीयं~~

~~हृदयं त्वत्कृतं मया अंगदं नमः~~

~~आमो गुरुं नमामः पवित्रं च~~

~~यमिदं मया नित्यं यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं~~

~~यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं~~

~~यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं~~

~~यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं~~

~~यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं~~

~~यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं~~

~~यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं यथा श्रेष्ठं~~

उभयेता कैलासवासी जाले याजमुले आम्ही लोक
 परम निराश्रित जालो. आमची चाकरी उपरालि
 यांची होती आणि उभयेतांची कृपा संपा
 दून घेतली होती. प्रस्तुत श्रीमंत राजश्री
 नानासाहेबाचे पायासी दंडक नाही. याजकरि
 तां चित उद्विघ्न विशेष आहे. परंतु आपण आम
 चे मुरबी असतां कांही फिकीर नाही. आवंदा
 श्रीमंत राा आपांसाहेबांचा निरोप आपण
 देविला, आणि स्वार जालियावरी मागती बोलाऊ
 न नेले, आणि बेरोजगारी आणि सरदारांचा आ
 कस जाणोन हुजूरच ठेवीत होते. बोलीदेखील राा
 रघुनाथजी प्रभूसमक्ष केली की दोन हजार फौज
 पागा देऊन उत्तम प्रकारे गौर करावे, परंतु आपण

ॐ कथं गच्छेत्पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं
 पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं
 पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं
 पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं
 पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं
 पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं
 पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं
 पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं
 पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं
 पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं पुण्यं

च श्रीमंतास विनंती केली कीं रा येजमानासमागमे
 फौज कमी आहे आणि आपण दाहा पंधरा (वर्षे) याच अ
 न्न भक्षिले याजमुले अवंदाचे वरीस समागमेच जा
 वयाची आज्ञा ठेवणे, यैसी विनंती करून आज्ञा
 स्वार होऊन समागमेच मालवे प्रांतास आलो. रा
 समागमे फौजहि माफकच होती. सोनगड थेर
 येथे कामकाजहि उत्तम जाले. दाहा वीस माणूस
 खस्त जाले. चाकरीस अंतर केले नाहीं. श्रीमंत रा
 अपांची वार्ता येकोन सर्व सरदारांच्या नजरा वि
 छिन जाल्या. मागील खकटी आपणावरी नाहक
 पडोन कज्यांत घातले आहे, आणि मोकासी याचे
 घोडी बंद केली. रोजमरा खर्चास देत नाहींत. खर्चास
 दीडसे स्वार वगैरे आणि खर्च ब्राम्हण मंडलीचा
 आहे. श्रीमंत रा उभयता असले तरी हरक
 गोष्टींचा उपरांला राखीन आमचा गौरव

[illegible]

करित. परंतु श्रीमंत राा नानासाहेबांचे
 पासीं दंडक नाही. विना आम्हा लोकांचा उपराला
 हजुरीहून जाल्याखेरीज निव्हरा होत नाही. किते
 क वर्तमान राा रघुनाथ बापाजी यासी निवेदन
 केलें आहे. आपणांस विनंती करतील. तरी आमचे
 मुरबी आणि मैत्र आपण असता काय चिंता
 आहे तरी आमचे विषई हजूर अर्ज करून गौर करवणे.
 पुढे अमचा अंगिकार खामखाय करवणे.
 बहुत काये लिहिणे कृपा असो दिजे, हे विनंती.

दृग्गोचरं विमोक्षनां नमो भगवते
 पादोदयप्रसङ्गोपनिषत्सु नमो भगवते
 दृग्गोचरं विमोक्षनां नमो भगवते
 दृग्गोचरं विमोक्षनां नमो भगवते
 दृग्गोचरं विमोक्षनां नमो भगवते
 दृग्गोचरं विमोक्षनां नमो भगवते
 दृग्गोचरं विमोक्षनां नमो भगवते
 दृग्गोचरं विमोक्षनां नमो भगवते
 दृग्गोचरं विमोक्षनां नमो भगवते
 दृग्गोचरं विमोक्षनां नमो भगवते

No. 7]

[1744 ?

RAGHUJI BHOSLE

Raghuji Bhosle writes to his agent at Poona that the Peshwa be requested to issue orders to Vishwas Moreshwar to stop his raids in the territory of Gadha Mandla.

क्र. ७]

[१७४४ ?

श्रीलक्ष्मीकांत

राजश्री नारायेण बाबूराव
गोसावी यांसी

अखंडित लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य
श्रीं रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा
दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणो
न स्वकीय कुशल लिहित जावे विशेष. तु
म्हाकडून जी जी पत्रे आली होती त्याची उत्तर
समर्पक पेशजी पाठवण्यात आली. त्या
आलीकडेस तुम्हाकडून पत्र येऊन वर्तमा

श्रीपद्मेश्वर

नानासाः
मोसले व पेशने

रात्रीभनाये जयगिर

गोऊपीदीह

चरिणितद्वर्माकां समाजाम्

मोउदोमोउजेपमउपयका

दंजिपापीगापिउपमममममो

मस्यमायमममममममममम

ममममममममममममममम

ममममममममममममममम

ममममममममममममममम

न काहीच कळले नाहीं. राजश्री आनंद बा
 बूराव यासी मात्र तुमचे पत्र सरसरी (?)
 आले त्याजवरून कळले. त्यास वरचेवर पत्र
 पाठऊन वर्तमान लिहित जावे. मंडळ्याचा
 कारकून व पत्रे पाठवितो हे तुमचे लिहि
 ण्यांत होते. त्यास कारकुनाचे येणे ताकी
 द पत्रासुधा आद्याप जाले नाही. राज
 श्री विठल बलाल सुभेदार मंडळे प्रांती
 आहेत. त्यास त्याचे जाणे नर्मदा उतरून
 गढ्यास जाहले. तेथे राजश्री विश्वासराव
 मोरेश्वर ठाण्यात होते ते काबूल आले.
 तेव्हा त्याजपासून किल्याच्या व ठाण्या

~~वमपीनमरेमपीनानीसिंचका~~
~~धमिपयानीमनमिमचपमदुदी~~
~~वेसापारममरेसापुडेपरीपम~~
~~पापमंमिमिपुपीनममंमिमउ~~
~~मूमिमपमपापारीपेमउपुपी~~
~~प्यापपुसापुमममचपुगामी~~
~~ममममिधपिपमममरेमपीना~~
~~मपीपाममममममममममममम~~
~~पपीपामपुपुमममममममममम~~
~~ममममममममममममममममम~~
~~ममममममममममममममममम~~
~~ममममममममममममममममम~~

च्या प्रांताच्या सोडचिठ्या घ्याव्या
 हे होते. परंतु मशारनिलेनी आपले जागा आ
 देशा केला कीं, आपला जाबसाल सनदी
 आहे तेव्हा याजला आटकाऊन यांप्रो
 घ्यावयाचे कारण नाही. हे समजोन आट
 काव न केला. ते तेथून निघोन गेलियावर
 जमाव गोळा करून जागा जागा प्रां
 तात उपद्रव देऊन आहेत व जे जे जमी
 दार प्रांतात आहेत त्याजलाहि पत्रे पाठ
 विली आहेत व गाव खेडी व परगणे लिहून
 दिले व देतात यैसा बखेडा करून आहे
 त. कटंगी म्हणोन जागा आहे तेथे इक

~~अप्राप्तात्तच्छेदोऽपि न कदाचन~~

~~यथा, इतिहासस्यैव विज्ञेयमापि~~

~~यथा, मेमसा विज्ञेयमप्युक्तं यथा~~

~~यथा, यथा नपि न विज्ञेयमापि~~

~~यथा, यथा नपि न विज्ञेयमापि~~

~~यथा, यथा नपि न विज्ञेयमापि~~

~~यथा, यथा नपि न विज्ञेयमापि~~

~~यथा, यथा नपि न विज्ञेयमापि~~

~~यथा, यथा नपि न विज्ञेयमापि~~

~~यथा, यथा नपि न विज्ञेयमापि~~

~~यथा, यथा नपि न विज्ञेयमापि~~

~~यथा, यथा नपि न विज्ञेयमापि~~

डील जमाव होता तेथें बुधेले यानी जमा
 व करून चालून गेले, कटकट केली, तेव्हा
 दोन तीनदा नामोहरम होऊन तेजगडास
 वीस कोस पाठीमागे गेले. यैसेहि असून
 राजश्री विठल बलाल सुभेदार त्याजकडेस
 वरचेवरी सांगोन पाठवितात व पत्रेहि
 लिहिली आहेत की सनदी जाबसाल आहे
 हे समजोन आमची चाल धारणा असे. ते
 व्हा तुम्हाकडूनहि तैसेच घडावे. सनदी
 जाबसालास कटकटीचे कारण नाही परंतु
 त्याची चाल आहे तीच आहे. याजकरिता
 यविसी तुम्ही राजश्री पंतप्रधान यासी
 बोलून राा आपाजी रघुनाथ व हुजरे

~~ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
 परमहंससंन्याससंन्यास
 योगिरामभक्तसंन्यास
 परमहंससंन्याससंन्यास
 नारायणभक्तसंन्यास
 ज्ञानयोगसंन्याससंन्यास
 उग्रभक्तसंन्याससंन्यास
 परमहंससंन्याससंन्यास
 कल्याणभक्तसंन्याससंन्यास
 भक्तभक्तसंन्याससंन्यास
 याज्ञिकभक्तसंन्याससंन्यास
 वैष्णवभक्तसंन्याससंन्यास
 वेदभक्तसंन्याससंन्यास~~

पत्रासुद्धा जलदीने खाना करून देवावे
 आणि कारभाराही पत्रें जावी की कटक
 टीचे कारण नाही. हे जलदीने घडवावे. र
 वाना छ १३ माहे रविलौबल बहुत
 काये लिहिणे हे विनंती.

जगदीश्वरदासजीसमस्तसर्वदा
 वाराणसीजीसमस्तसर्वदा
 गुरुदासजीसमस्तसर्वदा
 जगदीश्वरदासजीसमस्तसर्वदा
 गुरुदासजीसमस्तसर्वदा

No. 8]

[14-10-1752

SAMBHAJI RAJE

Sambhaji Raje of Kolhapur writes to Tarabai, enquiring about her health.

क्र. ८]

[१४-१०-१७५२

श्री

श्रीमंत तीर्थरूप मातुश्री आ
ईसाहेब वडिलाचे शेवेसी

अपत्ये संभाजे राजे साष्टांग दंडवत प्रणाम
विनंती उपरी. अत्रत्य कुशल आश्विन
शुध सप्तमी मंदवारपर्यंत असे. प्रस्तुत ब
हुत दिवस जाहाले, परंतु वडिलाकडून पत्र
येऊन वृत्त निवेदने संतोष होत नाही. तर
यैसी गोष्ट नसावी. निरंतर आसीरवाद प
त्री आनंद होये ते गोष्ट केली पाहिजे. वर
कड कितेक आज्ञा राजश्री येसवंतराव गा
येकवाड यास केली आहे. सविस्तर वडिलांस
लिहितील त्याजवरून कलो येईल. उत्तर स
त्वर पाठऊन द्यावे हे विनंती.

पो० छ ९ जिल्हेज सुा सलास
आश्विन शुध दसमी

No. 9]

[8-1-1753

TULAJI ANGRE

Tulaji Angre writes to Tarabai that every precaution has been taken to protect the king's territory from attacks by Baji Rudra, the Commander of Mahipatgad.

क्र. ९]

[८-१-१७५३

छ २ माहे रबिलावल

श्री

श्रीमंत माहाराज मातुश्री आई
साहेबाचे शेवेसी

विनंती सेवक तुलाजी आंगरे सरखेल कृतानेक विज्ञा
पना. ताा छ २७ सफरपर्यंत साहेबांचे कृपावलोकने क
रून, सेवकाचे व या प्रांताचे वर्तमान येथास्थित असे
विशेष. साहेबांचे आज्ञापत्र सादर जालें, तेथें आज्ञा कीं
जावली प्रांत किले व्याघरगड येथे बाजी रुद्र व महिपत
गडकरी दंगल करणार. त्यास राज्यांतील स्थलें त्यांचे

No. 9]

[8-1-1753

TULAJI ANGRE

Tulaji Angre writes to Tarabai that every precaution has been taken to protect the king's territory from attacks by Baji Rudra, the Commander of Mahipatgad.

क्र. ९]

[८-१-१७५३

छ २ माहे रबिलावल

श्री

श्रीमंत माहाराज मातुश्री आई
साहेबाचे शेवेसी

विनंती सेवक तुलाजी आंगरे सरखेल कृतानेक विज्ञा पना. ताा छ २७ सफरपर्यंत साहेबांचे कृपावलोकने करून, सेवकाचे व या प्रांताचे वर्तमान येथास्थित असे विशेष. साहेबांचे आज्ञापत्र सादर जालें, तेथें आज्ञा कीं जावली प्रांत किले व्याघरगड येथे बाजी रुद्र व महिपत गडकरी दंगल करणार. त्यास राज्यांतील स्थलें त्यांचे

हरयकविसी साहित्य उपराला करून, अपकाराचा
 अर्थ प्रांतात न होय याविसीं आज्ञापिलें. त्यास
 साहेबांचे आज्ञापेक्षा दुसरें अधिक काय आहे.
 आज्ञा ते सिरसा आहे. सेवेसी विदित जाहालें पाहिजे.
 शेवेसी श्रुत होये हे विनंती.

~~दहीसाजी छहीलं विना ममल धमला~~
~~वज्रिंताता नये पदार्थों २४ ममलें हल~~
~~मये छले यले पदार्थों २४ ममलें हल~~
~~२४ ममलें २४ ममलें २४ ममलें २४ ममलें~~
 रेवेसी प्रुत होये हे वीनटी

तेव उलाचे २४ ममलें
 गेव उलाचे २४ ममलें
 दोव उलाचे २४ ममलें
 वज्र २४ ममलें

No. 10]

[11-1-1753

VISHVAS RAO BALLAL

Vishvas Rao Ballal writes to Dinkar Mahadeo that Shinde and Holkar have been reconciled.

क्र. १०]

[११-१-१७५३

श्री

अखंडित लक्ष्मी आलंकृत राज
मान्य राजश्री दिनकर माहादेव
गोसांवी यांसी

सेवक विश्वासराउ बलाल नमस्कार. सुा
सलास खमसेन मया व अलफ. तीर्थरूपां
कडून लष्करांतून तुम्हांस पत्र आलें ते पाठ
विलें आहे त्यावरून सविस्तर कळेल. राजश्री
जयाजी शिंदे यांजकडे राा रामाजी अनंत
दाभोळकर गेले होते ते मारनिलेस घेऊन
आज त्रीतीय प्रहरीं येथे आले. याउ

परी राजश्री मल्हारजी होळकर याचा रुस
 ण्याचा भाव आहे तोहि दूर होऊन
 उभयतांची समाधानें होतील, कांही
 चिंता आहे ऐसे नाही. होईल वृत्त तें
 मागाहून लेहून पाठविलें जाईल. तुम्ही
 तेथील वृत्त व भावगर्भ सर्व हरद्र मनास
 आणून वरचेवर लेहून पाठवीत जाणें. आ
 ळस येकंदर करीत न जाणें. जाणिजे.
 छ ५ रबिलावल.

दीनसमीपमादका द्योतयन्तका
 व्याख्यापयन्तीति दिव्यं
 विमलपदात्तमिदं ध्यानं ध्यातुं
 चित्तावस्थितं भवति ध्यातुं
 भगवति विष्णवे पादपद्मं ध्यातुं
 रोचते ह्येतन्मात्रं विष्णुं ध्यातुं
 विष्णुं नमस्कृत्य विष्णुं पादपद्मं ध्यातुं
 एतत्तु ध्यातुं नमस्कृत्य ध्यातुं
 ध्यातुं नमस्कृत्य ध्यातुं

No. 11]

[16-12-1759

SADASHIVRAO BHAU

The whole letter is in the hand of Sadashivrao Bhau and is addressed to the Peshwa, asking orders about various points in connection with the ensuing campaign against Nizam. The Peshwa was in bad health already and Bhau himself suffered from the after effects of the wound he had recently received in his attempted assassination.

क्र. ११]

[१६-१२-१७५९

विनंति उपरी

जानोजी भोसले थोडे.
त्यावर मुधोजी उ
लटून गेला. जूज हो
णार हे खबर आली आहे.
येविसी पेशजी लिहिले.
आज्ञा होईल तसे लेहून
पाठऊ.

तोफखानाकडील नेमणु
केची दारू वगैरे किर
कोल जिनस स्वारीचा रा
हिला, त्याविसी गो
विंदपतास आज्ञा व्हावी

येथे फौज खडीगण
ती गंगेवर येते दिसी
घेतली. ते सा हजार जाली.
बिनीची पथके हजारेक
होते. अजून जमा होत.
येथें आलियावर नलवडे ख
तल घाटगे वगैरे पांचसे
पर्यंत आले. फिरून पत्रे पा
ठविली आहेत.

खासास्वारीबाा हजार
दोन हजार फौज नेमणे ते
नेमून त्यास आज्ञा व्हा
वी. आगदी लोक नाही

१९५५
१९५५

~~राष्ट्रगान~~

~~Wm. J. G. Jones~~

உருகுவியல்

~~ଉପରୋକ୍ତ~~

~~Handwritten signature~~

~~ਧਰਮ ਮਤਿ ਸਿਧ~~

महाराष्ट्र

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

உயிரிதழைமயம்

एकदशम

५१५५ अकमद्यत

100

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

725

प्रायश्चित्त

[Signature]

अनुसूची

[illegible]

~~सन्तानोत्पत्ति~~

~~2/10/2020~~

ਪਸੰਦਪਸੰਦ

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

गणपतेश्वरस्य

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁସାରେ

कीं, सत्वर येऊन पावे व
नगरचे ही नेमणुके प्रो
लौकर यावे.

ऐवज येथें तीन लाख
आणविला तो यावा.
खासा स्वारीबाहि
दोन लाख यावे. दीड ला
ख बाा आणिले. त्यांतला
विजयनगरची खरीदी
गाडदी, काही नालबं
दी किरकोळ असेच जाले.
रोजमराहि चालीस पंनास
हजार आला. सिलक उडाली.
तेव्हा पैठणाहून येवज
आणावा लागला.

हे उत्तम नाही. चौकीचा
बंदोबस्त उत्तम प्रकारे
आसावा. पुण्यासहि
दोन तीनशे राऊत नेमू
न ठेवावे.

आवरंगाबाजेत पाच
सासे फौज हजार दोन हजार
प्यादा आहे. तेथे काही
ध्यावे तर फार करून आपले
च लोक आहेत. फौज जमा
वीस हजार असती तर सह
जांत कांही तरी काम
होते. प्रस्तुत घास
दाणे घेतो. शहरास का
ही प्रकार करावा की काय
किंवा दौलताबाजचे होईल ते
आपन करणे ते. येक नि -
- य नाही ते - -

नगरास येणें जालीयावर
 तेथील काम सर्व पाहून
 आज्ञा त्यास करावी.
 येथून सांगितले ते वि
 नति करतील. हवाल
 दार राणोजीराव खानवी
 लकर अगर तसाच कोणी
 ठेवावा. इमारत चाली लागली
 पाहिजे. फराबाग बहुत
 उत्तम आहे. तेथे जवळ
 राहणे यासहि स्थळ
 चांगले आहे.

स्वामींनी शरीरप्रकृ
 त लिहिली त्यांत क्षीण

माझी प्रस्तुत बरीच आहे.
 दोहो तिही दिसांआड
 येकदां जेवतो. संभा
 लून जेवावे लागते. पथ्य
 अगदीं नाही. जड मात्र
 फार खात नाही. औषध
 पहिले चालते तेच आहे.
 जखमेचे कातडे अजून
 बळकट जाले नाही. शिरे
 वर म्हणून आंग दुखत
 थोडेसें असते. वरकड
 पहिलेहून सर्व प्रकारें
 बरें आहे. शक्त अजून
 चांगली येत नाही. पाठी
 मुळें दंड नमस्कार नाही.
 ते चाली लागल्या याहून

आहे. त्यास बहुत प्रकारे
 पथ्य चांगलें करावें. जवळ
 मजल करावी याप्रमाणें
 महिनाभर करावे. पुण्या
 हून कूच जाले. भिवरेथडी
 चे व नगरचे पाणी मानेल
 सें वाटतें प्रकृतीस
 पडेल तेव्हां खरे.
 आणाजी साटम याचा
 कांहीतरी निकाल
 काढून त्यास आम्हाकडे
 पाठऊ (न) द्यावे घरींच रा
 हिले आहेत. वतनाचे गाणे
 सेवटा न जाई, तरी उमेद
 वार करून ठेवावे. त्यास घरी
 राहू न द्यावे.

रा छ २५ राकर हे विनंती.

बरे वाटेल. थोडाथोडा प्रारं
 भ आहे.

दादांची व रायाची श
 रीर प्रकृत बरीच
 आहे.
 बाबूजी नाइक विठलपंत
 बाबाचे वगैरे थोर पथके आजू
 न दोनही फौजांतील कोणी
 जमा होत नाहीत. बहुधा
 एकदांच सारे येतील तर नकळे.
 गंगातीरीं वैरण मिळत ना
 ही. एके जागा दोन चार दि
 स जालीया कूच करावे ला
 गते. येथून जावे तिकडे रो
 ख पडतो हे तिवंधा (त्रेधा ?) आहे.

ବିଷୟ ଉପାଦାନରେ ଦେଖିବେ ସ୍ପଷ୍ଟ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ

No. 12]

[12-1-1760

VITHAL SHIVDEO VINCHURKAR

(Died 20th August 1768)

Vithal Shivdeo narrates the first encounters with the enemy.

क्र. १२]

[१२-१-१७६०

श्री

छ २३ जमादिलौ . . .

बल रविवार तिसरा प्रहर

विनंती सेवक विठल सिवदेव कृ

तानेक साष्टांग नमस्कार विनंती

विज्ञापना. येथील कुशल ता

छ २१ जमादिलौवल मंदवार मुा

हेर जाणून स्वामीचे कृपेकरून

येथास्तित असे विशेष. काल छ २०

रोजी वर्तमान सेवेसी लिहिले होते की

मोगल उदगिरीपलीकडे दों को

सावर घाटाखाले होता. जाधवराया

चा मुकाम मात्र फौजेचा उदगि

रीवर होता. आम्हाकडील लोक जाऊन

कहीची उटे सत्रा आठरा काही तटे

येसी घेऊन आले. काल मोगलाचे कूच

होणार होते ते मुकामच जाला. खासे जा
 धवराव काही फौजेत नवते. माग मौजे
 मृगावर होते. ते आज प्रहरा दिवसा
 आम्ही तयार होऊन त्याच्या गोटा
 सेजारी माळावर जाऊन उभे राहिलो. तो
 तेहि पलिकडून येऊन दाखल जाले होते.
 तो आम्ही गेलो. मग त्याचे कूच होऊ
 न ढाला पाडून गावात शेहरात
 राहिले. किल्यावरील तोफा जाल्या.
 मग आम्ही मोगलाच्या रोखे गेलो.
 उजवे होते जाधवराव, उदगीर डावे होते
 लस्कर ऐसी जागा पाहून डोंगर होता
 तेथे उभे राहिलो. लुगारे डोंगर आड
 दरा होता. आम्हास चालून जाता नये
 ना. त्यास येता नये. यैसे बांकी जागा हो (ती)

लुगारे राऊत डावे उजवे होऊन नवा
 बाच्या लस्करासेजारी जाऊ (न) तीस
 चालीस बईल दोन च्यार बंदुखा
 येक बाण लगीचा येसा घेऊन
 आले. तो पावणे दोन प्रहर जाले अ
 सता नवाबाचे येकाकीच डेरे पडू
 लागले. फौजा तयार होऊन पुढे आल्या
 मागून कूच होऊन फौजा हरोल
 आला. मागून बुनगे नवाब जैसे
 जो दरा वाटेचा त्या माथ्यावर आम्ही
 करोल उतरून आवाज केले. मग त्या
 पलीकडे दुसरी वाट आडवाटेने हरोल
 चढून त्या पलीकडील रस्ता त्याने
 तोफखाना जैसे चढोन आले नवाब

आले. तेव्हा हरोल किल्या से
 जारी आला मागोन चडोल चालिला
 येसी सर्व फौजसुद्धा मुकाम
 उदगीरीपाठीसी देऊन मुकाम
 जाला. ढाला जाल्या नवत्या. हरोल मात्र
 आला. दिवस सा सात घडी राहि
 ला. मग आम्ही सरोन माघारे आलो.
 छेबिन्यास व रात्री कहीवर घालावे.
 याकरिता आम्हाकडील लोक व दारकोजी
 निंबालकर यैसे ठेविले. आम्ही आलो. मो
 गल दाहा हजारपर्यंत आहे. सिवाये प्यादा गार
 दी बुनगे येकचे (?) होते. दाहा हजार पर्य
 त तेहि असतील. सिवाये तोफा येण
 प्राा आहे. उदईक कूच होईल की मु
 काम होईल ते पाहावे. त्याप्रोा सेवेसी लि
 हून कलऊ. श्रुत होये हे विज्ञापना.

No. 13]

[Not dated

NARO RAM MANTRI

A letter from Naro Ram Mantri to Fatehsing Bhosle advising him to return all his possessions if circumstances so warrant.

क्र. १३]

[दिनांक विरहित

श्री

राजश्री फत्तेसिंग भो
सले गोसावी यासी

सकल गुणालंकरण अखंडित लक्षु
मी आलंकृत राजमान्य श्नेहपूर्वक
नारो राम मंत्री रामराम विनंती. ये
थील कुशल जाणुन स्वकीय लेखन
ज्ञा केली पाहिजे. यानंतर राजश्री स्वा
मीस विनंती पत्रे पाठविली पा
वली अभिप्राय कळो आला. त्यास
तुम्ही उभयता सक्तयारी आहे.

જા-વ-
ગોવલ્લકોટ
નારોરામ મં-ગી
દેનાદિર -

१५१५
 श्री प्रहलादजी
 रमणजी

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
श्री कृष्णाय नमः श्री गुरुभ्यो नमः
श्री रामाय नमः श्री लक्ष्मीनारायणे नमः
धर्मो रक्षति रक्षित इत्येतावन्मात्रं
इत्येतत्पञ्चमं पादकृतम् श्री
गीतारामायणे च पाठ्यम्
एवं श्रीगुरुभ्यो नमः
विष्णवे नमः

जो मनसबा उचीत करा ते साधे
 ल. राज्य गड किले परंतु न
 घ्यावे हे उचीत असेल तरी
 करावे. याचा मनसबा कोणही
 लेहावा. तुम्हास कळेना ऐसे काय
 आहे ? प्रस्तुत राजश्री प्रतिनि
 धी माहाडास गेले आहेत. त्याच्या
 तुमच्या विचारे होईल तो मन
 सबा केला पाहिजे. बहुत काय
 लिहिणे. कृपा असो दिल्ली
 पाहिजे हे विनंती

[illegible]

No. 14]

[4-1-1766 ?

SABAJI BHOSLE

Sabaji Bhosle writes to Moroba Fadnis that as instructed by the Peshwa he has already reached Pandharpur and that he wishes to see the Peshwa through the addressee.

क्र. १४]

[४-१-१७६६ ?

श्री

राजश्री मोरोपंत दादा गो
सावी यांसी

अखंडित लक्ष्मी आलंकृत राजमा
न्ये श्रोां साबाजी भोसले दं (दंडवत) विनंती उपरी, येथील कुश

*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	* दा

खल जाहाले. मागोन पत्रे सांडणी

श्री

नमः श्रीगणेशाय नमः
संप्रदायि

ॐ बुद्धिमान् बुद्धिमान् बुद्धिमान्
 ये श्रीगणेशाय नमः
 नमः श्रीगणेशाय नमः

७७.

१.

श्रीगणेशाय नमः

नमः श्रीगणेशाय नमः

श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः

स्वारासमागमें पाठविली त्याची उ
 तरे न आलीं. परंतु मुकाम मजकुरी
 राजश्री पंडित प्रधान यांजकडून रो
 बापूजी अनंत कारकून याजसमाग
 में पत्र आलें व दुसरे जासुदासमवेत
 आलें की राजश्री नारायेणराव पंढर
 पुराकडे पुढें गेले आहेत. तेथें तुम्ही
 फौजसुद्धा चांभारगोंद्यापली
 कडोन परभारा जावें, आमची स्वारी
 हि पंढरपूरचे रोखेंच येत आहे. त्यासी
 पत्रांचे पूर्वीच येथे येऊन पोहोचलों,
 तफावत पाहातां येके मजलीची राहि
 ला, आणि एकिल्यात आले कीं आपण

[illegible]

मागें पुण्यासच राहिले आहेत, समाग
 में नाहीत, ऐसी यासी भेटीच समई आ
 पण अगत्यरूप समीप असावे. आप
 ले विद्यमानें भेटी घ्याव्या हा आमचा
 मनोदये, व तीर्थस्वरूपजीनीहि आज्ञा
 पिलें आहे, यास्तव राजश्री नागोराव मा
 हादेव पाठविले आहेत. यावयाचें सत्व
 र होऊन भेटी आपले समक्ष करविल्या
 पाहिजेत हाच अर्थ घडावा. येण्यास
 विलंब सहसा न लागावा. रा छ २२
 माहे रजव. बहुत काय लिहिणे ? लो
 भ असो दीजे हे विनंती.

SAMSHER BAHADAR

Samsher Bahadar complains of shortage of money.

क्र १५]

[इ. स. १७३४-६१

अखंडित लक्ष्मी आलंकृत रा
जमान्य श्रो समसेर बाहदर
सलाम. उपरी येथील कुशल जा
णून स्वकीय लेखन करीत जाणे वि
शेष. हिकडील मजकूर तरी पूर्वी
दोन च्यार वेला लिहिला आहे त्याजवरू
न कललाच असेल. पोटाची बेगमी
नाही, हिकडे उपास केले ऐसे
असोंन श्रीमंतापासी मुजरा
हि नाही. बरे असों सांप्रत तु
म्हाकडील वर्तमान कलत नाही को
ठे आहा भेटीस येणे * * *
कीर आहो आमचे * * *
तुमचे हे समजोन जे करणे
ते करावे. बहुत काये लिहिणे.
लोभ तो आहेच हे किताबत.

No. 16]

[Not dated

RAGHUNATH BAJIRAO

(Raghoba Dada)

A letter from Raghunath Bajirao to Janardhan Pant, stating his inability to read for lack of time.

क्र. १६]

[दिनांक विरहित

श्री शंकर

चिरंजीव राजश्री जनार्दन पंत यासी रघुनाथ बाजीराव
 आसीर्वाद उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कु
 शल लिहित जाणे. विशेष तुम्ही पत्र पाठविले पावले.
 लिहिला मजकूर कळला. मुक्तावली शब्द खंडीत आली
 वगैरे किती मजकूर लिहिले ते सविस्तर कळले.
 आम्हास काही फारसे पढावयास फावत नाही.
 बहुत करून तिर्यरूपापासी असतो. बहु
 त काय लिहिणे. हे आशिर्वाद.

No. 17]

[9-7-1801]

BAJIRAO RAGHUNATH

An order from Bajirao Raghunath to Naro Shivaram directing him of his removal as upadhyaya and also asking him to hand over the related possessions to Baburao Ganesh.

क्र. १७]

[९-७-१८०१

श्री

राजश्री या विराजीत राजमान्य राज
 श्री नारो शिवराम स्वामी यासी
 पागे बाजीराव रघुनाथ प्रधान नमस्कार
 विनंती उपरी. येथील कुशल जाणो
 न स्वकीये लिहित जाणे. विशेष श्री
 देव देवेश्वर व श्री विष्णु वास्तव्य मौ
 जे पर्वती व तेथे अनुष्ठानास ब्राम्हण
 आहेत त्यांचे कामकाज तुम्हांकडे आहे. ते

वा. र.
राज्यकारभार.

[illegible]

दूर करून सालमजकूरी राा बाबू
 राव गणेश यांजकडे सांगितले असे. तरी
 हे कामकाज करितील. जकीरा वगैरे असे
 ल तो मोजदाद करून त्यांचे हवाली करून
 कबज घेणे जाणिजे. छ २७ सफर सुा इ
 सने मयातेन व अलफ. बहुत काय लिहि
 णे. हे विनंती.

बार

पो छ. २९ सफर इसने मयातेन.
 चिठी दिल्ली.

[illegible]

ॐ
 श्रीगुरुदेव उपासीत
 नमः

ABOUT MAHARASHTRA ARCHIVES

THE MAHARASHTRA ARCHIVES repositories at Bombay, Kolhapur and Poona are an important legacy of the past and a great national asset. Regional Offices at Aurangabad and Nagpur were opened in the recent years. They constitute the richest legacy left by the predecessor Government of the East India Company and of the Marathas from whom the British took over. No other State in India has such an old record of the early period of an All-India nature.

These Archives under the Director of Archives are the outcome of the retirement of non-current record of the Government since the past three centuries embodying experiences of the people who built up history.

They are preserved for posterity because of their continual utility for the necessary governmental processes, for protection of public and private rights and above all for research by scholars and students.

The Bombay Archives—There are about five lakh bound volumes and files dealing with political upheavals, military movements, education, judicial and ecclesiastical matters, rural economy, public health, development of ports, transport, trade and industry, water-supply, *etc.*, and covering the period from 1630 to 1955.

Pune Archives—Preserved in the Peshwa Daftar, now known as Pune Archives, Pune, voluminous collection contains about 400 lakh State papers and documents, in modi script, pertaining to the Maratha period. It serves as a source material for the study of political, social and economic history of the time.

Kolhapur Archives—The contents comprise about 40 lakh papers covering the period from 1700 to 1947 A.D. Written in modi script and in English they relate to the administration of the former Kolhapur State since its establishment in 1714.

FUNCTIONS—Besides entertaining requisitions for record from Government departments, supplying certified copies of extracts from the printed record to public, the most important function is to make available record for *bona fide* research. For facility of research students reference tools—hand-lists, catalogues, indexes, *etc.*, are being prepared. These save the time of researchers and help lengthen the life of old and precious records.

The public can consult printed record, *i.e.*, Gazettes and Government publications, in the office in Elphinstone College Building, Bombay-400 032.

PUBLICATIONS—Even in the days of the British administration, utility of these archives as source material for history had been fairly realised; so selections from them, numbering 589, were published covering wide-ranging subjects like alienation, archaeology, descriptive accounts of British districts, social reforms, Persian Gulf Affairs, *etc.* In 1888, the Bombay Government published Maratha and Home Series in four volumes. The publication programme, except for the World War II period, has continued unabated. The following selections and books were brought out till the creation of Maharashtra on 1st May 1960 :—

Marathi :

(1) Wad's Diaries	..	..	14 Vols.
(2) Kaifiyat, Yadi, <i>etc.</i>	..	..	6 Vols.
(3) Peshwa Daftar	..	..	46 Vols.
(4) Peshwa Daftar (New Series)	..	..	2 Vols.
(5) Historical Genealogies	..	..	State Board for Archives
and Archaeology.
(6) Aitihasik Sadhane	..	..	

English :

(1) Poona Residency Correspondence	..	14 Vols.
(2) Persian Records of Maratha History		2 Vols.
(3) Descriptive Catalogue of Secret and
Political Department Series
(1755-1820).	..	

Our recent publications (from 1961 onwards)—

The Maharashtra Archives Bulletin is being published periodically, containing material extracted from unpublished sources bearing on topics of historical interest, *etc.* So far eleven numbers are out. Other noteworthy publications are :

(1) Facsimile Handwriting of Notable personalities.	..	1 Vol.
(2) Konkanchya Itihasachi Sadhane		1 Vol.
(3) Descriptive Catalogue of records in Kolhapur
Record Office and Alienation Office, Poona.		3 Vols.
(4) Tarikh-i-Dilkasha (Sir Jadunath Sarkar Com-
memoration Volume).		1 Vol.
(5) Record of the Shivaji Period		1 Vol.
(6) Shivaji Memorials : British Attitude		1 Vol.

LIST OF PUBLICATIONS OF THE DEPARTMENT OF ARCHIVES MAHARASHTRA STATE

I. MAHARASHTRA ARCHIVES BULLETINS

[Edited by Shri V. G. Khobrekar, with the help of the associates
mentioned in the brackets]

		Rs.
(1) No. 1*	.. (i) Journal of James Anderson (1783-8), (ii) The Legend of Nana Saheb (Dhondopant Nana), (iii) A Frag- ment of Autobiography, 1857 (in Marathi) (S. P. Desai) ..	0.92
(2) No. 2*	.. Ibrat-Nama by Faqir Kheir-ud-din (English translation by Jadunath Sarkar) (S. P. Desai) ..	1.60
(3) No. 3†	.. (i) Rao Saheb (nephew of Nana Saheb of 1857 fame), (ii) Kalyan Residency Diary, 1781, (iii) Kalyan Treasure Trove Case, 1781, (iv) Historical Account of Himmat Bahadur Chavan (Purohit and Tamhane) ..	1.45
(4) No. 4†	.. (i) The Pretender of Govind Rao Ghorpade of Mudhol, (ii) The Legend of Nana Saheb, (iii) Mahadji Ram Karandikar's Account of Raghunathrao <i>alias</i> Dadasaheb (in Marathi) (S. P. Desai) ..	1.75
(5) No. 5	.. (i) Tarikh-i-Shah Alam by Munna Lal (English translation by Jadunath Sarkar), (ii) Tatyā Tope's Move- ments in Gujrat (Desai and Amladi)	2.30
(6) No. 6	.. (i) First Protest of East India Com- pany's Civil Servants of Bombay Presidency, 1820-22, (ii) Summary of correspondence between the British and Shrimant Chintamanrao Appasaheb I of Sangli leading to the treaty of 1819 (S. P. Desai) ..	1.50

* In Collaboration with Dr. P. M. Joshi.

† In Collaboration with the late Dr. M. G. Dikshit.

		Rs.
(7) No. 7	.. (i) The Konkan Railway, (ii) Literary Reviews by the Dakshina Prize Committee, (iii) Itineraries of the Peshwas and Haripant Phadke, (Tamhane and Apte) ..	2.15
(8) No. 8	.. (i) Baizabai Sindhia and a Deccan Bund, (ii) Bayabai Apte, the daughter of Peshwa Bajirao II, (iii) The Stepbrother of Tatya Tope (Desai and Amladi) ..	1.95
(9) Nos. 9 & 10	The Legend of Nana Saheb (Desai and Amladi) ..	2.15
(10) No. 11	.. Shivaji Memorials : the British Attitude (A. D. 1885—1926) (Chhatrapati Shri Shivaji Maharaj Coronation Tercentenary Commemoration, Vol. 2) (S. P. Desai) ..	4.55
[The other Publications edited by Shri V. G. Khobrekar]		
(11)	Facsimile Handwriting of the Notable Personalities of Maratha History (in Marathi) (in collaboration with Dr. M. G. Dikshit) (Tamhane, Purohit, Desai and Pune Archives Staff) ..	28.50
(12)	Descriptive Catalogue of Papers in Shahu Daftar, Vol. I (Pune Archives Staff) ..	21.00
(13)	Descriptive Catalogue of the Papers in Shahu Daftar, Vol. II (Pune Archives Staff) ..	17.00
(14)	Descriptive Catalogue of the Nivadi Daftar (Kolhapur Archives Staff) ..	7.25
(15)	Konkanchya Itihasachi Sadhane (in Marathi) (S. S. Shinde) ..	2.75
(16)	Tarikh-i-Dilkasha (Sir Jadunath Sarkar Birth Centenary Commemoration Volume) (S. P. Desai) ..	5.25
(17)	Records of Shivaji Period (Chhatrapati Shri Shivaji Maharaj Coronation Tercentenary Commemoration, Volume I) (Desai, Smt. Shastri and Purohit) ..	6.50
(18)	Descriptive Catalogue of the Parasnisi Daftar (Kolhapur Archives Staff) ..	8.75

II. SELECTIONS FROM PESHWA DAFTAR (New Series)

[Edited by Dr. P. M. Joshi]

(19) Vol. I	.. Expansion of Maratha Power (1707-1761)	Rs. 1·86
(20) Vol. II	.. Revival of Maratha Power (1761-72)	3·13

III. POONA RESIDENCY CORRESPONDENCE

[Edited by Sir Jadunath Sarkar AND G. S. Sardesai]

(21) Vol. X	.. Treaty of Bassein and War of 1803-1804 in the Deccan	4·87
(22) Vol. XII	.. Poona Affairs—Elphinstone's Embassy (Part I, 1811-1815)	7·44
(23) Vol. XIII	.. Poona Affairs—Elphinstone's Embassy (Part II, 1816-1818)	6·44
(24) Vol. XIV	.. Daulat Rao Sindhia and North India Affairs (1810-1818)	6·50

IV. PERSIAN RECORDS OF MARATHA HISTORY

[Edited by Sir Jadunath Sarkar]

(25) Vol. I	.. Delhi Affairs (1761-88)	2·50
(26) Vol. II	.. Sindhia as Regent of Delhi (1787 and 1789-91)	2·00

V. OTHER PUBLICATIONS

(27)	Descriptive Catalogue of Secret and Political Department Series (1755-1820) (Ed. Dr. V. G. Dighe)	5·56
(28)	Historical Genealogies (Ed. G. S. Sardesai)	1·58
(29)	Aitihāsik Sadhane, 1688-1821 (in Marathi) (Ed. S. V. Avalaskar)	1·82
(30)	Ibrahim Nama of Abdul Dihlawi (Ed. D. V. Chauhan)	6·75
(31)	Making of a Princely Historian : Sir Jadunath Sarkar's Letters to Dr. Raghubir Sinh of Sitamau (Ed. S. R. Tikekar).	6·75

PRINTED AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, BOMBAY

